

חשיפה לדרום

משפחת סינגר עזבה את ירושלים לטובת איכות חיים בקיבוץ אור הנג, משפחת נרדיה עברה מראשל"צ למושב אבשלום, ומשפחת יונגרמן הגשימה חלום בקיבוץ ארז ■ בסוף השבוע, ימים ספורים אחרי שעברו דירה, הם התמודדו לראשונה עם מתקפת טילים על ביתם החדש ■ הם נעזרים בתושבים הוותיקים, בפסיכולוגים וגם בהרבה הומור ■ ואף אחד מהם לא מתחרט על המעבר - למרות הקסמים הם מעדיפים את איכות החיים ואת חיי הקהילה

הדרום הוא מקום שנדרשת בו עזרה מבחינת קהילה וחינוך, ואני יכולה לספק אותה, לתת קצת ממני למקום שנתן כל כך הרבה לי ולמשפחה שלי".

לא נעים, אבל לא נורא

בפתח ביתם של אייל וריקי נרדיה נפל פצמ"ד ביום שבת שעבר. הם עברו לקראווילה שלהם במושב אבשלום שבמועצה אזורית אשכול לפני עשרה ימים בלבד. באופן מפתיע, כל בני המשפחה הגיבו בשוויון נפש יחסי, למרות שבראשון לציון, עיר מגוריהם הקודמת, נפילות טילים אינן דבר שבשיגרה.

אייל, 40, עצמאי בתחום מערכות אבטחה ומחשוב, וריקי, 34, גננת, עם שלושת ילדיהם רכשו מגרש בהרחבה של המושב, ובימים אלה הם מתכננים את הקמת ביתם החדש. מול ביתם ניצב שער היישוב המאוים בחיילים, ובימים בהירים אפשר לראות באופק את רצועת עזה. בשמש הקופחת בצהרי היום האזור נראה שומם, כמעט נטוש. ראשון לציון זה ממש לא כאן, ולמרות זאת, בני המשפחה מאושרים.

"נכון, לא נתקלנו בזה מעולם", מתייחס אייל לנפילת הטיל בחצר ביתו, "אבל אנחנו עדיין זוכים רים את נפילות הסקאדים במרכז בשנת '91. ברור שלפני שהגענו לכאן בדרום שהקראווילה ממוגנת וכך גם בתי הספר של הילדים. גם הבית החדש שאנחנו בונים יהיה ממוגן". לבני המשפחה יש חברים רבים במושבים הסמוכים, וההחלטה לעבור הבשילה בעקבות הביקורים אצלם. "דאינו שפסטורלי כאן ושקט, וכל ביקור כאן עשה את החזרה לעיר הגדולה והרועשת קשה יותר", מסבירה ריקי. "אז עשינו אחת ועוד אחת, פלוס קסמים מדי פעם, והגענו למסקנה שמאוד ישתלם לעבור לגור כאן".

"ביום שבת כשזה נפל, לא התרגשתי", נזכר אייל, "מה אני אמור לעשות? להיבהל? אני מקבל את זה

שביתם החדש יושלם. מהחלונות נשקף נוף של שדות פתוחים ומרחבים. קשה להאמין שרק לפני ימים מספר היה הקיבוץ נתון למתקפת טילים. מצד אחד, הסינגרים עדיין מתרגלים לטרמינולר גיה של האזור: מצב חירום, אזעקות, אזור ממוגן וצבע אדום, ומצד שני, מתחברים בצורה מוחלטת לשיגרה המבורכת. "בתקופות השקט, השיגרה פה מדהימה", אומר יקי. "וזה היה הדבר הכי חשוב לנו: למצוא מקום שיספק לנו שיגרה נוחה, חיי קהילה מגוונים וחינוך טוב לילדים".

"זה מצחיק", אומרת נועה, "אבל בירושלים לא הרגשתי בטוחה ללכת בלילה בשכונה שלנו, על אחת כמה וכמה לתת לילדים שלי להסתובב לבד. בקיבוץ, תחושת הביטחון האישי שלי ושל הילדים שלי הרבה יותר גדולה, למרות הטילים".

"ברור שכשיש נפילה זה משפיע", ממשיכה נועה. "אבל הסתדרנו. יש פה הרגשה של סולידריות חב"רתית אמיתית, וזה מה שגורם לי להרגיש בטוחה. למשל, אנחנו מקבלים אס.אם.אסים כל שעתיים עם ערכונים והנחיות מפיקוד העורף. מעבר לזה, האנשים בקיבוץ קיבלו אותנו מאוד יפה, יש פה קהילה של אנשים טובים שבאו ליצור פה משהו אמיתי, וזה היה לנו הכי חשוב כששקלנו איפה אנחנו רוצים לגור. אז נכון, לפעמים יש תקופות קשות. צריך להתכופף ולהמשיך הלאה".

"בסך הכל, הכוונה של כולם היא להמשיך לגור כאן", מוסיף אייל. "לאף אחד לא נמאס, ואף אחד לא רוצה לעזוב".

לבני הזוג קשה להתחבר לאידיאולוגיה של יישוב הנגב, וזו לא המטרה שלשמה הם באו, למרות של נועה, מנחת מורים ב"רשת הירוקה" לחינוך סביבתי וחברתי, חשוב לתרום מהידע שלה לטובת אזור מגוריה החדש. "זו לא ממש האידיאולוגיה הציונית של בן-גוריון", היא מסבירה. "אפשר לראות את זה כמשהו פוסט-ציוני. אני מאמינה שמאוד חשוב לתרום לקהילה שבה אתה נמצא, ומבחינתי, אזור

סיגל ארביטמן

תקפת הטילים שפגעה ביישובי הדרום בסוף השבוע שעבר ניפצה את השקט היחסי ששרר באזור בתקופה האחרונה. מרבית תושבי הדרום הוותיקים רגיי לים לשיגרת חיים זו ויודעים להתמך דד עימה, אולם באזור נמצאות משפחות רבות שעברו ליישובי הדרום ימים ספורים בלבד לפני ההתקפה האחרונה, ונאלצו להסתגל במהירות שיא למציאות החדשה שאליה נקלעו.

למרות המצב הביטחוני, נתונים שנאספו על ידי מרכז המידע שמפעילה תנועת אור בשיתוף החטי"ב להתיישבות מצביעים על כך שבשנה האחרונה נה נקלטו בהרחבות הקיבוצים והמושבים השונים ביישובי עוטף עזה כ-691 משפחות חדשות, ולשנה הקרובה מתוכננות הרחבות רבות נוספות. משפחות שעוזבות כמעט שאין.

סולידריות וביטחון אישי

בשעה מוקדמת של הבוקר, קיבוץ אור הנג שבמועצה האזורית ער הנגב עטוף בשקט פסטורלי רגוע ושלו. ליד הרפתות מסתובבים כלבי הקיבוץ, וביניהם צ'ופצ'יק, כלבם הקטן של בני משפחת סינגר, שהגיעה לקיבוץ בתחילת החודש. נועה סינגר מטיילת בחצר ביתה הזמני, נהנית מאוויר הבוקר. בקצה שביל הגישה עסוקים פועלים בכנייה נמרצת של מ"מ"דים. זוהי התזכורת היחידה לכך שאור הנג נמצא תחת איומי נפילות קסאמים, וכי השקט והשלווה עלולים להיות מופרים בן רגע בקולות אזעקה ונפילות טילים.

ביתם החדש של נועה ויקי סינגר ושני ילדיהם, עידו ואורי, נבנה בשנתיים האחרונות כחלק מהרחבת הקיבוץ, ועומד להיות מוכן בחודשים הקרובים. בני המשפחה עזבו סופית את עיר הקודש כדי להתחיל את הפרק החדש בחייהם. השבועיים הראשונים היו סמל ומופת להתאקלמות מוצלחת, אולם האידיליה נקטעה בסוף השבוע האחרון עם נפילות הטילים. הסינגרים התמודדו לראשונה עם המציאות הביטחונית המורכבת של הנגב, שבו החי ליטו לבנות את עתידם.

"אין ספק שידענו לאן אנחנו מגיעים", אומר יקי, 40, פסיכותרפיסט במקצועו העובד עם נפגעי פעולות איבה. "ידענו שיש תקופות בוערות, ולמרות זאת בחרנו במקום הזה לבנות בו את ביי תנו ולגדל את ילדינו. הרי גם בירושלים ידענו תקופות סוערות".

"עברנו את תחילת שנות האלפיים עם כל פיגועי האוטובוסים", מוסיפה נועה, "ומביתנו שליד קריית יובל היינו שומעים את צה"ל מפציץ בבית ג'אלה. אנחנו ירושלמים שבעי קרבות, אולי בגלל זה קל לנו יותר להתמודד עם המציאות פה".

בני הזוג מתרווחים בסלון דירתם הזמנית עד

נועה סינגר: "זו לא האידיאולוגיה של בן גוריון. אפשר לראות את זה כמשהו פוסט-ציוני. אני מאמינה שחשוב לתרום לקהילה שבה אתה נמצא, ומבחינתי, אזור הדרום הוא מקום שנדרשת בו עזרה ואני יכולה לספק אותה"

"ידענו לאן אנחנו מגיעים". משפחת יונגרמן (מימין) ומשפחת סינגר

25.86x32.12	32	10	עמוד	השבוע	26.08.2011	28601109-7
שער הנגב - 64505						

החששות לא הרתיעו. משפחת נרדיה במושב אבשלום **צילומים:** רפאל בן-ארי

סיוון יונגרמן:
"ברור שיש פה את העניין הביטחוני שחייבים לשים לב אליו, וברור שעם כל בום שאני שומעת הגוף מתכווץ ונפילות הטילים מבהילות ומלחיצות, אבל מה שקרה פה בשבת האחרונה מחש לא גרם לי להתחרט שהגעתי לכאן או לחשוב על לחזור לאשדוד"

ריקי נרדיה: "ראינו שפסטורלי כאן ושקט, וכל ביקור כאן עשה את החזרה לעיר הגדולה והרועשת קשה יותר. אז עשינו אחת ועוד אחת, פלוס קסאמים מדי פעם, והגענו למסקנה שמאוד ישתלם לעבור לגור כאן"

משתרע גן עדן למשפחות צעירות: כרי דשא ועצים מצילים, גני שעשועים ומתקנים לילדים, גני הילדים נמצאים מול הבית ובתי הספר חדשים לגמרי וקרובים אף הם. גם פה תחושת השלווה הפסטורלית שולטת, ואין להאמין שלפני ימים ספורים בלבד נפל פה טיל.

סיוון מטיילת בין השבילים בשעת הצהריים השקטה עם שלושת ילדיה. "מרגיש לי פה ממש כמו צימר", אומרת סיוון, ומחווה בידה לכיוון כרי הדשא שמולה, "באשדוד לא היה לי את זה". בעת נפילת הטיל בשבת הסתגרה המשפחה בממ"ד, אבל מהר מאוד כולם חזרו לשיגרה. "אחרי נפילת הטיל, בתוך שעות התמלאה מחדש הרחבה מול הבית. ילדים הגיעו למגרש המשחקים והמשפחות יצאו לשבת בחוף, כרגיל".

בגן של אור עומדת נאווה הסייעת בחצר הגן. "הגעתי לנתיב העשרה לפני ארבע שנים ממוריעין", מספרת נאווה. "בעלי ואני עזבנו עם הילדים, ולרגע לא חשבנו על המצב הביטחוני. היה לנו חשוב יותר לעזוב את העיר, שהפכה להיות מפלצת של בטון אפור, ולהגיע למקום פסטורלי. אנחנו די אדישים למה שקורה. ממשיכים לחיות את החיים במסגרת מה שהמציאות מכתובה לנו".

אבל לפני שעברו הם ביררו שיש מיגונויות שפזורות מחוץ לבית, שכדירה עצמה יש ממ"ד וכן שבת הספר והגנים ממוגנים אף הם. לאחר שהיו חשופים לנפילות טילים באשדוד ובנם הבכור לקה בחרדה, רמת המודעות עלתה, אך ההחלטה לעבור רק התחזקה. "בגלל שלרון היה קשה באשדוד, אנחנו משתמשים פה בשירותים של פסיכולוגית מטעם הקיבוץ. גם אחרי הנפילה בשבת הביאו פסיכולוגית לגן שתדבר עם ההורים על איך עוזרים לילדים להתמודד. יש הרגשה שדואגים לך כאן. אז ברור שיש פה את העניין הביטחוני שחייבים לשים אליו לב, וברור שעם כל בום שאני שומעת הגוף מתכווץ ונפילות הטילים מבהילות ומלחיצות, אבל מה שקרה פה בשבת האחרונה ממש לא גרם לי להתחרט שהגעתי לכאן או לחשוב על לחזור לאשדוד או לקחת את הילדים לכמה ימים להורים. גם באשדוד זה קרה, גם אצל ההורים של בעלי בגן יבנה, וגם חברים שלנו מגדרה נמצאים בטווח האש, אז אין באמת לאן ללכת".

מסודרים. אם לא היינו מכירים את המקום אולי לא היינו באים לכאן, אבל הכרנו אותו לפני, והתאהבנו. אין בנו חרטות".

היתרונות עולים על החסרונות

בבית משפחת יונגרמן בקיבוץ ארוז מתמודדים עם נפילת הקסאם ביום שבת האחרון באזור החניה שלהם, 100 מטר מביתם, בעזרת הרבה הומור. סיוון ועמית ושלושת ילדיהם הגיעו בתחילת החודש לקיבוץ מאשדוד, ולרכייהם, התקבלו מייד ב"פיצוצים וזיקוקים", והשאלה שמעניינת את בתם אור בת ה-5 היא "האם גם לפרות ברפת יש מרחב מוגן?".

סיוון, 37, מדריכת תנועה וריקודים לגיל הרך, ועמית, 37, מנהל אזור דרום בחברת תרופות טבי עיות, הגיעו לקיבוץ כמסגרת הצטרפותם לגר עין "איילים" של ההסתדרות הציונית העולמית, כדי להקים קהילה של צעירים שתפתח ותחזק את הקיבוץ.

מחוץ לדירתם הצנועה, הנמצאת בשטח הגרעין,

כחלק מהשיגרה שלי".

"אני קצת חששתי", מודה ריקי, "בעיקר משום שהילדים היו בבדיקה, אבל ידעתי שאני יכולה לסמוך עליהם שיפעלו בהתאם להנחיות הביטחון ויסתתרו במרחב מוגן. אחרי שזה נגמר, אייל נסע לקחת אותם, וביומיים שאחרי הם ישנו יחד בממ"ד, אבל מהר מאוד חזרנו לשיגרה".

"בגרול, זה לא נעים, אבל לא נורא", מוסיף אייל. "רצינו לגור ביישוב קהילתי, בבית פרטי וברמת חיים גבוהה, והמושב הוא מקום מושלם לכך. היחס של שאר התושבים פה הוא מדהים. כשהגענו, מייד הגיעו השכנים להציג את עצמם, הילדים ישר התקבלו לחברת הילדים האחרים. זה מצחיק, אנחנו לא רגילים לזה".

"הבאנו בחשבון הכל כשבאנו לגור כאן. אין מקום בעולם שהוא גן עדן, לכל מקום יש את הפלוסים והמינוסים שלו. איכות החיים שבנינו כאן היא הרבה החשוב לנו. מבחינת המצב הביטחוני, אי אפשר להתרגל אליו, אפשר רק להתמודד". וריקי אומרת: "ברור שיש חששות, אבל הם לא מנעו מאיתנו להגיע לפה. טוב לנו פה מבחינה חברתית, אנחנו

